

Hej Kristina Friberg!

Min tanke var att uppsöka dej redan i tisdags men olika mera akuta saker inträffade.

Museet får som gåva från min hustru Inger Fjällström, uppvuxen i Öastanbäck, Byske socken dessa "Flottarstövlar"

Bland arvegods efter hennes far Albin Lundström född 1905 avled 1984 fanns dessa s.k. flottarstövlar som användes i flottningen innan gummistövlar fanns. Det är ett par s.k. näbbskor som försetts med långa skaft. Man behandlade dem med en blandning av tjära och fett från djur. Skorna var på så vis vattentäta men man brukade smörja in dem mest varje dag.

Dessa skor är så "vattentäta" att när vi skulle vika ut dem så fyllde vi dem med vatten i tron att skinnet därigenom skulle mjukna. Skorna är så väl insmorda att vattnet ej påverkade skinnet. Vi fyllde skorna med vatten och lät dem stå över en natt. Döm om vår förvåning för endast ett par deciliter vatten hade sipprat ut.

Sulan är försedd med ett stycke skinn under klacken, dels för att förstärka sulan men även för att skon inte skulle vara så halkig. Man kan ana att skorna nyttjats vid s.k. flottläggning där man buntade virket för vidare bogsering till industrierna. Man kan ana att intryckningen under hålfoten tyder på att man gått på stockar.

Klacken är fäst med träpligg som fäster bra genom att den slås mot en järnläst som sattes in i skorna. Det var ett vanligt sätt att fästa skosulor på särskilt näbbskor.

Bifogar några pligg som ofta gjordes av trä från asp. Medsända pliggen är fabrikstillverkad men brukade tillverkas av de som lagade eller tillverkade läderskor.

Det har berättats att man oftast hade s.k. skohö i skorna. Förklaringen är helt enkelt att hö, starrgräs, fanns i obegränsade mängder på myrarna. Man skördade gräset när det var fräscht och kammade det, kanske som då man häcklade linet. Skohöet blev därigenom mjukt och man brukade forma det för att passa brukarens fot. I min barndom användes skohö men vi barn brukade få ha en strumpa först för vi upplevde höet som vasst.

En annan fördel med skohö var att det var lätt att torka jämfört med en fuktig socka. Samerna brukade oftast ha enbart hö i skorna. I mina hemtrakter så var det vanligt att man sökte kontakt med renskötarna på våarna för de brukade vakta så att renarna inte drog i väg upp mot fjällen innan snön tinat så att de kunde hitta föda i fjälltrakterna.

Samerna hade då börjat nyttja gummistövlar men använde sig av enbart skohö. Sedan de gjort upp kaffeelden och åt så hann höet torka och blev varmt och skönt. En annan förklaring till att de använde skohö var att det fanns på myrarna.

Skickar med ~~en~~ några typer av sockar, strumpor där det framgår hur man stoppade sockar.

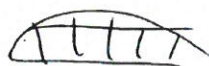
Ett par av strumporna är tillverkade med skaft av "lumpgarn" medan lästen är av prima ull. Lumpgarn framställdes genom att man skickade gamla kläder till företag som malde sönder klädesplaggen och sedan spann och man kunde därefter spinna och sticka nya sockar. Detta garn ansågs ha sämre hållbarhet så det var ofta till strumpskaft och annat som inte utsattes för så kraftig nötning/slitage.

Återkommer med fler detaljer i den takt de dyker upp.

Ursviken den 20 augusti 2020.

M v h Folke Fjällström ~~070/3196152~~

Kamsäffallet
För myrhö
ogrejdit

D16 D6192